

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia.
— Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Prusy. — Tur-
cya. — Wiadomości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń. 29. czerwca. Dnia 1. lipca wyjdzie w e. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXXXIII. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa a to tymczasowie tylko w niemieckim języku.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 253. Traktat między Austryą i Prusami z 6. kwietnia 1850 względem zasad niemiecko-austryackiego związku pocztowego wchodzący od 1. lipca 1850 w działalność.

W przyszłych zaś dniach będą wydane i rozesłane specyfikowane poniżej i do rozpoczynającej się z dniem 1. lipca 1850 działalności nowo-organizowanych sądów odnoszące się ustawy i rozporządzenia, w następujących zeszytach dziennika ustaw państwa, jednakże tymczasowie tylko w niemieckim języku:

I. We wtorek 2. lipca 1850 LXXXIV. zeszyt ogłaszający pod nr. 254 patent cesarski z 28. czerwca 1850. którym się postanawia, że tylko wtedy może być pozwolona egzekucya sądowego wyroku albo sądowej ugody, jeżeli do tego wyroku lub ugody dołączona jest klauzula wykonania, i w którym oraz bliższe postanowienia o załączeniu tej klauzuli są wyrażone.

Do tego dołączony jest 27my zeszyt dodatkowy, który zawiera najuniżeńszy projekt ministra sprawiedliwości z 22. czerwca 1850 do powyższego patentu.

II. We środę 3. lipca 1850 LXXXV. zeszyt z lit.

a) nr. 255. zawierający cesarski patent z 28. czerwca 1850, którym się postanawia procedura w pertraktacyach sukcesyi, następnie w sprawach opiekuństwa i kurateli dla tych krajów koronnych, w których już nowa organizacya wymiaru sprawiedliwości w działalność weszła.

b) nr. 256. rozporządzenie ministra sprawiedliwości z 28. czerwca 1850, którem się za porozumieniem z ministrem spraw wewnętrznych wydaje instrukcyja dla przelożonych gmin w poruczonych im urzędowaniach sądowych.

c) nr. 257. rozporządzenie ministerstwa finansów z 29. czerwca 1850. którem stosownie do najwyższego upoważnienia zmienione są postanowienia nadwornego dekretu z 11. stycznia 1819 o postępowaniu z prośbami adoptacyi i legitymacyi.

Równocześnie z tym zeszytem będzie także wydany 28. zeszyt dodatkowy, który zawiera najuniżeńszy projekt ministra sprawiedliwości z 19. czerwca 1850. do powyższego patentu nr. 255.

III. We czwartek 4. lipca 1850 LXXXVI. zeszyt, zawierający pod

nr. 258. cesarski patent z 28. czerwca 1850, którym wydana jest organiczna ustawa dla władz sądowych we wszystkich tych koronnych krajach, gdzie nowa organizacya wymiaru sprawiedliwości w działalność wchodzi.

Równocześnie z tym wyjdzie 29. zeszyt dodatkowy, który zawiera najuniżeńszy projekt ministra sprawiedliwości z 10. czerwca 1850 do powyżej wyrażonego patentu.

Lwów, 20. czerwca. Dla instytutu ślepych, który ma być złożony we Lwowie, wpłynęły następujące dary: Od gr. kat. proboszcza ks. Zenona Korytyńskiego w Warczu 5 zr. 30 kr.; od gminy Harta 1 zr. 15 kr.; od domin. Tyrawa wołoska w drodze składki 4 zr. 14 kr.; od Antoniego Smolskiego kancelisty obwodowego 2 zr.; praktykant kancel. Michał Solski dał 2 zr.; magistrat Brozowski 7zr. 43 kr.; domin. Dąbrówka 2 zr.; gmina Strzałkowce 1 zr. 20 kr.; gmina Tłostenkie 5 zr.; gmina Janów 5 zr.

Na rzecz funduszu inwalidów barona Welden złożyli: Urzędnicy e. k. sądu kryminalnego w Samborze 6 zr. 55 kr.; a na korzyść prowinc. galic. funduszu inwalidów, właściciel dóbr Dusanowa ofiarował 4 zr. dla wspomnianego funduszu a 5 zr. dla inwalidów Krocakich; dla pierwszego funduszu przyczynili się następnie: Franciszek Lorenz; nauczyciel prywatny kwotą 20 zr.; Hipolit Kronstein z rzadca dóbr w Przemyślanach 3 zr.; gmina Bryków 36 kr.; gmina Ładańce 1 zr. 12 kr.; gmina Meryszczów 2 zr.; Wołów 1 zr. 24 kr.; gmina Borszów 4 zr. 40 kr.; chrześcijańska gmina w Przemyślanach 6 zr.; a żydowska gmina 1 zr. 30 kr.; gmina Ciemierzycce 3 zr. 38 kr.; gmina Serednica 5 zr. m. k.

Na rzecz funduszu inwalidów hrabi Radeckiego ofiarowali: Teofil Witoszyński r. k. proboszcz w Dynowie 10 zr. m. k.; Franciszek Przegodźki, reprezentant domin. 2 zr.; Antoni Maksymowicz respicient straży finansowej 1 zr.; Henryk Haralewicz reprez. dom. 20 kr.; Alfred Prasehill, aktuariusz 30 kr.; następnie wpłynęło w drodze składki od dominium Dynowa 5 zr. m. k.

C. k. rząd krajowy ma sobie za miły obowiązek podać te szlachetne i patriotyczne dary z wyrazem najczulszego podziękowania dawcom do wiadomości publicznej.

Złoczów. Do urzędu obwodowego w Złoczowie wpłynęły na rzecz funduszu inwalidów ohwodu Złoczowskiego następujące dary; Gmina Palikrowy złożyła 2 zr. 20 kr.; ze składki w gr. kat. parafii Płowe zebrano 6 zr. 12 kr.; Gmina Nerterowce dała 5 zr. 4 kr.; p. Pokutyński dziedzic z Perepelnik 12 zr.; gmina Pańkowce 1 zr.; ze składki w gr. kat. parafii Smolna 9 zr.; domin. Czechy 2 zr.; dom. Remizowce 7 zr.; dom. Łopatyn 18 zr. 33 kr.; domin. i gmina Stanin 14 zr. 37 kr.; gmina Kozłów 14 zr.; dom. Uniow 51 zr.; gmina Chołojów 10 zr.; dom. Jezierna 8 zr. 50 kr.; gmina Jezierna 14 zr.; Joachim Zarzycki, gr. kat. proboszcz z Jezierny 1 zr.; gm. Nowosiółki 26 zr. 25 kr.; dom. Busk 33 zr. 24 kr.; dom. Radziechów 43 zr.; dom. Toporów 2 zr.; gm. Lisko 12 zr. 25 kr.; dominium Strzemileze 51 zr.; gm. Ubinie 15 zr.; gm. Żuratyn 8 zr. 4 kr.; p. hrabina Cettner z Podkamina 10 zr.; Brzeziński, mand. ztamtąd 2 zr.; gmina żydowska z Podkamina 12 zr. 12 kr.; gr. kat. urząd parafialny w Hodowie 2 zr.; gm. Zelechów mały 10 zr. 45 kr.; Wisłocki, mandat. 5 zr.; gm. Jozefów 3 zr. 30 kr.; gmina Kędzierzawce 9 zr. 15 kr.; dom. Czernica 15 zr. 46 $\frac{1}{4}$ kr.; dom. Pomorzany 26 zr. 30 kr.; dom. Krzywe 16 zr.; Vivien, właściciel dóbr z Wysocka 5 zr.; gm. Sokole 3 zr.; dom. Korsów 3 zr. 22 kr.; gm. Kupeze 8 zr. 20 $\frac{1}{4}$ kr. Razem 500 zr. 34 $\frac{3}{4}$ kr. m. k.

Sprawy krajowe.

(Ordery rosyjskie e. k. oficerom i urzędnikom austriackim.)

Wiedeń, 29. czerwca. Według doniesienia „Gazety Petersburskiej“ z dnia 19. czerwca mianowani najwyższym ukazem kawalerami orderu S. Stanisława 2. klasy: Ces. austriacy majorowie Barko, komendant placu w Czerniowcach i Auk, adjutant przy komendzie wojskowej w Krakowie; radca gubernialny v. Krater, przelożony urzędu obwodowego we Lwowie; Karol Hoepfflingen v. Bergendorf, radca gubernialny i przelożony magistratu Lwowskiego; radca gubernialny Neuwall; nadlekarze austriackich szpitalów wojskowych: Peschko w Kronstadt i Fuchs w Hermannstadt; nadlekarz sztabowy Peschko; Ebner, starszy lekarz sztabowy przy szpitalu w Krakowie; dr. med. Sigl, dyrygujący szpitalów w Siedmiogrodzie; i dr. med. i chir. Unger we Lwowie.

(Gaz. Wied.)

(Oświadczenie ze strony komunalnej rady miasta Wiednia do magistratu.)

Wiedeń. Od komunalnej rady miasta Wiednia nadeszło pod dniem 24. czerwca r. b. następujące oświadczenie do magistratu:

Ponieważ prawo obywatelskie miasta Wiednia, według postanowień prowizorycznego regulaminu gminy niekoniecznie połączone jest z nadaniem profesyi lub posiadaniem realności, lecz według §. 14. może być nabyte tylko wyraźnem nadaniem ze strony gminy, a to bez zastrzeżenia rekursu, następnie ponieważ według §§. 30. i 31. prawo obywatelskie pociąga za sobą bezwarunkowe uprawnienie do wyborów, od którego nawet zaległość podatku nie robi wyjątku, — a przeto prawo obywatelskie uważa się tylko za zaszczyt, przeto nie tylko jest rzeczą pożądaną, ale nawet potrzebną, aby to prawo tylko takim osobom nadawano, które pod względem swego obywa-

telskiego postępowania zupełną podają gwarancję. Następnie nieraz bywają nadane profesye osobom, przeciw którym wprowadzić co do postępowania ich jako czeladników nie zarzucić nie można, które jednak względem niezawisłego prowadzenia profesyi swojej nie dają dostatecznej rękojmi, albo które dopiero od niedawna w okręgu gminy przebywają i częstokroć nie są nawet należąciami do gminy. — Podobnie i realności nabywają nieraz takie osoby, które nietylko że nienależą do gminy, ale nawet jej niekiedy całkiem są nieznajome.

Zważywszy to wszystko, postanowiła rada gminy oświadczyć, że ponieważ w duchu prow. regulaminu dla miasta Wiednia, nadanie prawa obywatelskiego niekoniecznie połączone jest z nadaniem profesyi lub z nabyciem realności, przeto nadal tylko ze względu na osobistą godność ubiegającego się ma być to prawo nadawane.

Ta uchwała zapadła 26. kwietnia b. r. i oznajmiona jest c. k. namiestnictwu.

(Rozporządzenie względem regulacji profesyi rzeźniczej w Wiedniu i założenia kasy rzeźniczej.)

Wiedeń, 28. czerwca. Wydany dzisiaj 81 zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa zawiera w numerze 248 rozporządzenie ministra handlu z dnia 25. czerwca względem regulacji profesyi rzeźniczej w Wiedniu i urzędzenia kasy rzeźniczej. Treść wspomnianego rozporządzenia jest następująca: Postanowiona potąd dla Wiednia taksa od mięsa znosi się. Handlarzom bydła i trudniącym się chowem jego dano pozwolenie zabijania przypędzonego bydła swego w jatkach miejskich; i sprzedawania mięsa. Liczbę istniejących w Wiedniu profesyi rzeźniczych pomnożono tymczasowo na 180. Począwszy od chwili przez namiestnictwo wyznaczonej, będzie mógł każdy rzeźnik utrzymywać oprócz właściwej swej ludy rzeźniczej jeszcze osobne czyli filialne jatki z mięsem. Z uchyleniem taksy od mięsa rozpoczyna się zaraz działalność kasy rzeźniczej przeznaczonej do ułatwienia rzeźnikom zakupu bydła rzeźnego i zapewnienia handlarzom gotowej zaraz wypłaty za sprzedane bydło. Na pierwszą fundacyę kasy rzeźniczej przyzwoił skarb państwa pożyczkę dla gminy Wiednia w sumie 250,000 złr. Ze względów sanitarnych i policyjnych odbywać się ma czynność profesyi rzeźniczej wyłącznie tylko w jatkach miejskich, do czego wszakże nie należy wyszrotowanie mięsa. Wyznaczenie należytości od zabijania potrzebuje potwierdzenia ze strony namiestnika. — Będzie to staraniem komuny, aby jatki jak może być najprędzej otworzone, gdzie bydło ma być spędzane i zarzynane. Po otworzeniu jatek nie można już nigdzie indziej bydła spędzać lub zarzynać. — Celem kasy rzeźniczej jest: a) każdemu tutejszemu rzeźnikowi ułatwić zakupienie potrzebnych mu wołów na targu tutejszym, tak iżby mógł to czynić niezawisłe i płacić za bydło gotowemi zaraz pieniędźmi; b) dać pewność handlarzom bydła i trudniącym się chowem jego iż za przypędzone na targ tutejszy bydło ich mianowicie dla Wiednia sprzedane, będzie gotówką natychmiast placono; c) uregulować handel bydłem rzeźnem, pomnożyć spedy i zmniejszyć należytość od zarzynania; d) w razie potrzeby zaprowiantować niezawisłe miasto Wiedeń.

(Ll.)

(Statut organiczny dla zwierzchności administracyjnych w Kroacyi i Sławonii.)

Wiedeń, 28. czerwca. Ogłoszono już statut organizacyjny dla zwierzchności administracyjnych w Kroacyi i Sławonii. Skład ich jest bardzo pojedynczy, i dokonany w takim samym duchu jak i w innych prowincjach monarchyi. Dawniejszy podział na komitaty — które podlegać mają zupełnie rządowi banalnemu, zachowano i nadal dla historycznej ich pomiędzy ludem pamiętki, przezo wszelakoż nie ubliża się wcale wymaganiom nowoczesnym. Rząd banalny z banem jako prezydentem na czele, składa się z jednego radcy banalnego pierwszej klasy, i dwóch radców banalnych drugiej klasy; pierwszy z tytułem wice-bana. Organizm administracyjny zastósowany być ma do zwyczajów i instytucyi dawniejszych, lecz właściwy tryb administracyi dozna zupełnej reformy, zgodnej z reformą w całym państwie zaprowadzoną. Duch i życie przeniknie dane formy wkrótkim zapewne czasie, zwłaszcza przy trafnym wyborze tyczących się urzędników. Są-to mężowie w zawodzie swym szczególnie uzdatnieni, doświadczonej lojalności i specjalnej swej ojczyźnie całkiem oddani, nie unoszący się wszakże ształem narodowości. Błogosławieństwo porządnej administracyi spłyne teraz i na Kroacye wraz z Sławonią, a większa i rozsądniejsza część ludności w tych krajach oceni bez wątpienia godnie korzyści tego statutu.

(O. Cor.)

(Obwieszczenie urzędowe.)

Praga, 26. czerwca. „Prager Zeitung“ zawiera następujące urzędowe obwieszczenie:

Według nadesłanego mi pod dniem 23. czerwca b. r. oznajmienia od wysokiego ministerstwa wyznań religijnych z 20. b. m., raczył Jego ces. Mość najw. postanowieniem z 13. grudnia z. r. kardynała księcia-arcybiskupa Salzburskiego, księcia Schwarzenberg, mianować księciem-arcybiskupem Pragskim; poczem na odbytych 20. maja b. r. tajnym konsystorzu w Rzymie nastąpiła prekonizacya rzeźzonego kardynała księciem arcybiskupem Pragskim, z zatrzymaniem tytułu kardynała kapłana u świętego Augustyna.

Z tem samem postanowieniem zadekretowano także zaprowadzenie piątego biskupstwa w Czechach i przeprowadzenie tego poruczonego księciu-arcybiskupowi Pragskiemu.

Praga, 25. czerwca 1850.

Namiestnik Mecsery.

(Kurs wiedeński z 28. czerwca 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — 95⁷/₈; 4¹/₂% — 83¹/₂; 4% — 73¹/₄; 2¹/₂% — 51¹/₄. Akcye bank. 1125. Losy z 1834 r. 176³/₄; z 1839 r. 111²/₄. Akcye kolei półn. 109¹/₈.

Portugalia.

(Okreśta udające się na morze śródziemne. — Nieporozumienie między Portugalią i Stanami zjednoczonymi. — Ustawa o druku.)

Lizbona, 19. czerwca. Steamer „Madrid“, który w poniedziałek zawinął do Southampton, przywiózł najświeższe wiadomości z Lizbony, sięgające aż do 19. b. m. O tym czasie odplynęły na morze śródziemne dwa okręta z eskadry komodora Martin, mianowicie fregata parowa „Birkenhead“ i fregata żaglowa „Infatigable“ o 50 działach. Okręt o 60 działach „Hogue“ miał wkrótce popłynąć za nimi. Eskadra oczekiwała rozkazów admiralicji dla zrobienia nowej wycieczki. Dwie fregaty amerykańskie zawinęły przed 19. do Tagu dla zrobienia, jak słychać, demonstracyi, aby wymódz na rządzie portugalskim zapłatę należności poddanym amerykańskim.

Listy z Nowego Yorku z dnia 13. b. m. donoszą istotnie, że nieporozumienie między Portugalią a Stanami zjednoczonymi dalekie jest od rozstrzygnięcia. W Nowym Yorku spodziewano się lada dzień przybycia pana Clay, sprawującego interesa amerykańskie w Lizbonie. Za jego powrotem ma prezydent unii amerykańskiej wydać poselstwo do kongresu, zalecając mu przyjęcie ostrzejszych środków, jeżeli się Portugalia nadal wzbraniać będzie zapłacić żadaną indemnizacyę.

W Lizbonie nieprzeszła jeszcze ustawa o druku w izbie parów, lecz kilka główniejszych postanowień uchwalono z niektórymi poprawkami, które gabinet chcąc nie chcąc przyjąć musiał. (Ind.)

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące z Madrytu.)

Madryt, 20. czerwca. Królowa Izabella II. zastąpiła była dziś cokolwiek. Wnet się rozeszła pogłoska, że połóg królowej się zbliża. Jednak lekarze sądzą, że połóg nastąpi dopiero za kilka dni.

Rozporządzenie królewskie umieszczone w Gazecie urzędowej nadaje córce księcia Montpensier godność i tytuł infantki Hiszpanii.

Baron Asilo, minister króla duńskiego przy dworach w Madrycie i w Lizbonie, przybył do naszej stolicy.

Papiery publiczne poszły nieco w górę: 3% — 33⁷/₈. (Ind.)

Anglia.

(Chrzciny syna królowej Wiktorji.)

London, 24. czerwca. Dziecię królewskie, którego chrzest odbył się w sobotę w pałacu Buckingham, otrzymało imiona Arthur — William — Patrice — Albert.

Po chrzcie dano wielką ucztę w galerji obrazów. Przy końcu uczyt wznosił lord intendant toasty na pomyślność Jego królewiczowskiej Mości księcia Arthura, za zdrowie księcia Prus, królowej i księcia Alberta.

(Indep.)

(Nowa organizacya administracyi poczt.)

London, 20. czerwca. Z dniem dzisiejszym weszła w życie nowa organizacya administracyi poczt, według której, stosownie do uchwały parlamentu, w niedzielę ma być zawieszoną wszelka praca w biurach. Wydawcy dzienników zwołani są na dziś wieczór dla naradzenia się nad środkami zapobieżenia stratom wynikającym z tego rozporządzenia, które jak się zdaje niebędzie długo trwało. (Ind.)

Francya.

(„Journal des Debats“ o uchwale zgromadzenia narodowego w sprawie dotacyi prezydenta.)

Paryż, 26. czerwca. „Journal des Debats“ wyraża się w następujący sposób o wczorajszej uchwale zgromadzenia narodowego względem dotacyi prezydenta republiki:

„Rozsądek i duch zgody odniosły zwycięstwo; kwestya, która tak powszechnie i tak mocno zajmowała umysły, została załatwioną na jednym posiedzeniu. Załatwiono ją odpowiednio życzeniom naszym przez przyjęcie poprawki zaproponowanej przez komisję i przyjętej przez rząd.

Krótką dyskusya, która poprzedziła uchwałę, nie zawierała nic zajmującego. Z pomiędzy znacznej liczby zapisanych mowców do zbijania projektu, zabrało głos tylko dwóch pierwszych, mianowicie pp. Mathieu (de la Drome) i Huguenin. Jeden tylko członek większości, p. Sevaistre, popierał konkluzyc komisji. Pomijamy kilka excentrycznych uwag pana Leo de Laborde. Jedną uwagi godną rzeczą w całej dyskusji jest to, że obadwa mowcy góry odznaczyli się umiarkowaniem i przyzwoitością, uszanowaniem dla powagi konstytucyjnej i dla osoby prezydenta republiki. Nie nasza w tem wina, iż niemożemy częściej mieć sposobności dać im podobną pochwałę. „Jeżeli chcecie dać, tedy nie targujcie się; jeżeli zaś odmawiacie, to nie ponizajcie.“ W ten sposób pojedynczy i godny wyraża się, nie członek większości, lecz p. Mathieu (de la Drome). Oto jest prawdziwe wyrażenie się parlamentarne.

Pomimo usiłowań pana Baroche rozstrzygnięto kwestyc pierwszeństwa przeciw niemu; zgromadzenie zadecydowało, że poprawka pana Durulle pierwsza będzie wzięta pod rozwagę. Uchwała ta sprawiła żywe wzruszenie; zdawała się bowiem przesądzać na niekorzyść poprawki, która miała rozstrzygnąć kwestyc główną; chwilę można było sądzić, że sprawa jest stracona.

W chwili, kiedy zgromadzenie miało przejść do głosowania nad główną częścią poprawki, wstąpił jenerał Changarnier na mównicę. Kilkoma słowami pełnemi szlachetności i prostoty, z powagą godną zaszczytnych jego zasług, wezwał większość do jednoci. Przywłańczył sobie słowa pana Mathieu (de la Drome), żądając przyjęcia poprawki. Ta nagła interwencya, ta krótka ale dobitna przemowa dzielnego jenerała wywarła na zgromadzeniu wpływ elektryczny. — W tej chwili rzecz wzięta inny obrót i zwycięstwo stało się niewątpiwem.

(Odkryty spiszek w Oran. — Wiadomości z Montewideo i Buenos Ayres.)

Marsylia. 22. czerwca. Spiszek w Oranie, spiszek na wyspie Martynique. W Algeryi zamysł rzezi i rozboju za umową z wojskiem, podczas gdy na Antylach pożarem się zaczyna powstanie murzynów; są to wiadomości zajmujące wyłącznie wszystkich umysły.

Urzędownie potwierdza się dziś wiadomość, że w Oran odkryto spiszek bardzo rozgałęziony; jedni mówią, że w skutku doniesienia z Paryża, inni znów że w skutek listu prywatnego, który przez omyłkę poczty dostał się do rąk człowieka mającego to samo nazwisko co ten, dla którego właściwie był przeznaczony. List ten naprowadził na odkrycie listy wszystkich sprzyśniętych; władza pojmowała od razu wojskowych i cywilnych; wojskowych jest na szczęście niewielu; cywilnymi zaś przepełnione są więzienia. Między innymi przyaresztowano pana Russenac, adwokata i p. Stura, byłego radcę municypalnego w mieście.

(Ind.)
Ostatnie wiadomości z Montewideo i Buenos Ayres sięgają po 15. kwietnia. Żółta febra grasowała jeszcze ciągle w tych okolicach. Jeneral Oribe nieprzestawał blokować Montewideo. Francuska przednia straż, licząca 400 ludzi, przybyła dnia 13. na pokładzie fregaty „Zenobie”; miała natychmiast wysiąść na ląd i zająć koszary miasta. Dnia 15go przybyły niektóre inne okręta z wojskiem francuskim. Admirał le Prédour udał się do Buenos Ayres dla zakomunikowania panu Rossas nowego traktatu; jeżeli ten traktat będzie odrzucony, musimy się przygotować do powzięcia kroków nieprzyjacielskich.

Prefekt policji Paryża porozstawiał w 48 dzielnicach Paryża ludzi z poleceniem, aby o jedenastej rano i o trzeciej godzinie popołudniu przeciągali po ulicach Paryża i dzwonekami dawali mieszkańcom znać do polewania ulic.

(Proklamacya jenerała Pelissier, naczelnika w Oran, do wojska.)

Paryż. 26. czerwca. Jeneral Pelissier, naczelnik w Oran, wydał z powodu odkrycia tamtejszego spisku następującą proklamacyę do wojska:

„W głównej kwaterze Oran, dnia 14. czerwca 1850.
Oficerowie, podoficerowie i szeregowi!

Przed trzema dniami otrzymałem od prokuratora republiki w Oran wiadomość, że źli obywatele w tem mieście knowali zbrodnicze machynacye, żywiąc myśl bezbożną, podniesienia ręki ojcobójczej przeciw ojczyźnie.

Ci buntownicy z pospólstwa wspólnie z tajnemi towarzystwami knując te same zamysły w stolicy, liczą w tej prowincyi na przenicwierzcy odgłos swoich krzyków anarchicznych, i na wspólne działanie w dopięciu swoich zdradzieckich zamiarów.

W niejednej już potrzebie pokonali wasi bracia te zamachy szalone z ofiarą krwi swojej, z ofiarą życia dwudziestu dzielnych dowódców, którzy wam ten wzniosły przykład zostawili w spuściznie. Mam głębokie przekonanie, że bez wahania się pójdziecie za rozkazem Boga i waszego wodza.

Licze na wasz duch, na waszą ścisłą karność, na wasze poświęcenie dla dobra kraju, na waszą niezachwianą wierność dla chorągwi, którą wam republika powierzyła, i którąście się obowiązali bronić do upadłego. Jak zawsze tak i teraz ja wam dam przykład.... Dla żołnierza i wszędzie i zawsze śmierć jest tysiąc razy pożądalsza niż niesława.

Radbym być w stanie powiedzieć wam, że nikt z szeregów waszych nie zawiódł naszych nadziei; niestety, tak niejest zupełnie. Niektórzy splamili zaszczytny uniform, idąc za podszeptami słów buntowniczych. Chętnie jeszcze wierzę, iż są mniej winni, aniżeli zbałamuceni, lecz powinnością moją było ogłosić to, aby ci niegodziwi żołnierze niewywierali na żadnego z was swego zgnubnego wpływu. Słuchajcie głosu naczelnika, który was nieraz wiódł do zwycięstwa, a odepchnijcie od siebie jako ludzie honorowi tych, których same poduszczania dostateczne są do okrycia was niesławą.

Sądzę, iż w innych subdywizjach prowincyi nie objawiły się zamachy tego rodzaju. Stałość i niezachwianą wierność ich wodzów są mi dobrze znane i wzywam ich uroczystie, aby się każdy ściśle trzymał swego obowiązku.

Jeżeli jedność stanowi siłę państwa i armii, tedy tylko karność zapewnia jej zachowanie, pomnijcie na to żołnierze! . . . karność bowiem zasadza się na pierwszym i najrzadszym przedmiocie, na własnej abnegacyi.

Żołnierze! o tym czasie, jest temu lat dwadzieścia, zatknęli poprzednicy wasi w tej krainie tak strasznej przez tyle wieków, świętą chorągiew Francyi. Wtedy niewkradł się był zdradziecko w armii duch niezgody.

Mogę was zapewnić, iż byłem przytem z znaczną liczbą z pomiędzy was. Petem ofiarą licznych usiłowań zapewniliście posiadanie tego kraju, który wszyscy tak jak Francję kochamy.

Zostaniecie zawsze wiernymi tej niewygasłej pamiętce! Przysięgnijcie waszemu jenerałowi, iż słuchać będziecie słów jego, iż pójdziecie za przykładem jego i umrzecie, jeżeli tego będzie potrzeba, jak posłuszne dzieci Francyi! Bóg i ojczyzna policzą nam to za zasługę. . . . Niech żyje Francya! . . . Niech żyje armia!

Jeneral dywizyi komendant załogi, Pelissier.“
(Indep.)

Szwajcarya.

(Zniesienie wizów paszportowych poselstwa austriackiego.)

Berna. 22. czerwca. Już zniesiono narazie paszportowe visa austriackiego poselstwa dla mieszkańców kantonu Tessin i Graubünden, którzy się do Lombardyi udają. Rada federacyjna ma na-

dzieję, że namienione kantony, nie wywołają już swem postępowaniem podobnej wexacyi.

Włochy.

(Rozporządzenie względem obcych robotników.)

Turyń. Król. rząd sardyński idąc za przykładem rządu francuskiego rozporządził, iż odtąd zabrania się wejścia do kraju wszystkim obcym robotnikom, którzy nieudowodnią: jako mają dla siebie zapewnione w Sardynii zatrudnienie, lub nie wykazują się posiadaniem odpowiednich środków sustentacyi. (O. Corpdz.)

(Rozkaz dzienny ministra wojny. — Wiadomości potoczne.)

Rzym. 19. czerwca. Minister wojny wydał rozkaz dzienny, według którego w przyszłych nominacyach wojskowych w armii papieskiej lata służby będą liczone od wstąpienia na tron papieża. — Miano uchwalić założenie akademii wojskowej; spodziewany jest także nowy regulamin szat dla kardynałów.

Niemce.

(Rozpisanie wyborów do obydwóch izb.)

Darmstadt. 23. czerwca. Wydany wczoraj wieczór nr. 30 rządowego dziennika Wielkiego księstwa zawiera: rozporządzenie względem przedsięwzięcia wyborów dla obu stanowych izb Wielkiego księstwa. „Ludwik III. itd. Stosownie do art. 11. ustawy z dnia 3. września z. r. nakazaliśmy i rozporządzamy względem składu obu stanowych izb i wyborów deputowanych: §. 1. Wybory dla obu stanowych izb Wielkiego księstwa należy niezwłocznie przedsięwziąć. §. 2. Nasze ministerjum spraw wewnętrznych ma polecenie zająć się wykonaniem tego rozporządzenia. Dokumentalnie itd. Darmstadt, 17. czerwca 1850. Ludwik. Jaup.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 26. czerwca.)

Met. Austry. 5⁰/₁₀₀ — 79³/₈; 4¹/₂⁰/₁₀₀ — 69¹/₄. Akcye bank. 1123. Sard. 33. Hyszp. 3⁰/₁₀₀ — 32⁷/₈. Polskie 300 — 130¹/₂; 500 — 80⁷/₈.

Prusy.

(Korespondencya telegraficzna Gazety Wroclawskiej.)

Paryż. 27. czerwca. W zgromadzeniu narodowym przedkłada Berryer sprawozdanie budżetu na rok 1851.

— Prezydent ma zamiar objeżdżać kraj aż do Sztrasburga. — Renty 3⁰/₁₀₀ 56.95. — 5⁰/₁₀₀ 94.70.

Darmstadt. 27. czerwca. Minister Jaup wystąpił; a jego miejsce zajął Dalwigk.

Rzym. 20. czerwca. Pobór rekruta w liczbie 4000 ludzi już zaczęto.

(Posiedzenie prowizorycznego kolegium książąt.)

Berlin. 28. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu prowizorycznego kolegium książąt wzięto najprzód pod dyskusyę wnioski dotyczące wykonania §§. 56, 130 i 131 konstytucyi rzeszy względem wydania ustawy o prawie obywatelstwa unii i oddano go wydziałowi z trzech członków do roztrząśnienia. Potem przyjęto do wiadomości kilka deklaracyi ze strony pojedynczych rządów unii, a nakoniec przedłożono i dyskutowano sprawozdanie wydziału konstytucyjnego względem przyszłego stanowiska sądu rozjemczego unii, i wydano w skutek tego pismo do prezydenta dotychczasowego sądu rozjemczego rzeszy ministra państwa v. Düseberg.

(Kurs giełdy berlińskiej z 28. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka 105⁷/₈ L. Oblig. długu państ. 86 m. Akcye bank. 96¹/₂. Pol. listy zast. 96¹/₂ L. Pols. 500 — 81 L.; 300 — 130. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 11¹¹/₁₂.

Tureya.

(Podróż sultana. — Wiadomości z Bośni.)

Konstantynopol. 12. czerwca. Od sultana nadeszły wiadomości z Kandyi, dokąd Jego wysokość szczęśliwie przybył. Po kilkudniowym pobycie w Canea, głównem mieście wyspy, udał się cesarz w dalszą podróż wzdłuż tej wyspy, przyczem zwiędzi najznakomitsze miasta portowe. Ztamtąd zamyśla Jego ces. Mość udać się do Rodus, Scio i Smyrny. — Dla zaprowadzenia w Bośni nowego systemu administracyi mianowany jest defterdar Widdinu, Asmi Efondi, w tym charakterze do Bośni. W tymże samym czasie otrzymał dotychczasowy prezydent rady municypalnej w Brussa, Nassim Bey, rozkaz udać się również do Bośni, i przewodniczyć radzie municypalnej, która tamże na wzór innych otomańskich prowincyi zaprowadzona będzie. — Dla dystryktu Sulcjanian, który niedawno podniósł rokosz i przemocą oręza pokonany został, mianowany jest Kajmakanem jeneral dywizyi Ismail Basza z godnością Mirimirana. (Schl. Z.)

(Kodeks policyjny dla Serbii. — Wiadomości z Bośni.)

Zagrabie. 19. czerwca. W księstwie Serbskiem wyjść ma wkrótce kodeks przestępstw policyjnych. — Z Bośni donoszą, iż spokój trwa tam nieprzerwany. Bihacz ciągle jeszcze jest w ręku przewodzący insurgentów Kedica. Wykryto teraz różne nadużycia jakich się zmarły wezyr Tahir basza był dopuścił, a mianowicie zdzierstw, któremi ludność trapił samowolnie. — Zbiegi, którzy z obawy przed insurgentami ndali się byli pod obronę wezyra do Trawnika, powracają już nazad do domu. Do Banialuki przybyła również pewna liczba zbiegów z Priedor. Spokój zdaje się być już zapewniony, a powstanie przychodzić do ostatniego swego kresu. (O. R. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Rzeszowskim.)

Rzeszów, 20. czerwca. Na targach w Rzeszowie, Rudniku, Rozwadowie i Dzikowie płacono od 1. do 16. czerwca w przecięciu za korzec pszenicy 16r.23k.—15r.—13r.20k.—12r.30k.; żyta 11r.49k.—11r.—10r.—8r.; jęczmienia 11r.36k.—10r.—5r.50k.—8r.; owsa 8r.6k.—8r.—4r.10k.—8r.; breczki 0—8r.—5r.50k.—0; ziemniaków 0—4r.—2r.5k.—4r.10k. Cetnar siana 4r.30k.—2r.30k.—1r.40k.—4r.10k.; wełny 0—200r.—200r.—0; nasienia konicza tylko w Rudniku 75r. Sag drzewa twardego sprzedawano po 17r.48k.—7r.30k.—7r.30k.—12r.30k., miękkiego 13r.—5k.—6r.—10r. Funt mięsa wołowego kosztował 17k.—9³/₈k.—8¹/₂k.—10k. i garniec okowity 3r.45k.—2r.30k.—4r.—3r.45k. w. w. Kukurudzy niesprzedawano.

(Targ na woły w Ołomuńcu.)

Ołomuniec, 26 czerwca. Stosunek spędu bydła rzeźnego na targ ołomuński w porównaniu z kupnem na spędzie, okazuje się od dawniejszego już czasu prawie jednakowy. Tego tygodnia przypędzono na targ tylko 199 wołów a między temi 170 galicyjskich, gdy tymczasem rozkupiono na spędzie do Lipnika, Wiednia, Pragi i Berna 1487 sztuk. W ogólności woły były dość tuczne a ceny trzymały się dobrze, bowiem za parę wołów wagi 9 do 11¹/₂ cetnarów płacono 412 zlr. do 585 zlr., i właśnie też z powodu tych cen wysokich nie sprzedano na targu bydła wszystkiego. — Do Wiednia przypędzono tego tygodnia 2450 wołów, a jednak płacono stosownie do ich jakości od cetnara 54 do 58 zlr. Przyszłego tygodnia spodziewają się z Galicji spędu do 2000 sztuk wołów.

(Handel zbożem.)

Odesa, 14. czerwca. Od czasu ostatniego ztąd sprawozdania z dnia 3. czerwca, nie było tu dobrego targu na zboże. Cały obrót w zeszłym tygodniu ograniczył się na 7500 czetw. pszenicy, sprzedanej po cenach w ogólności nieco niższych. Za jeden tylko i to nie wielki ładunek zapłacono po 22¹/₂ rubli, lecz cenę tę nie można bynajmniej uważać za normalną, bowiem pszenicę wspomnianą zakupiono tylko dla zapelnienia własnie odchodzącego okrętu, i dlatego mniej zważano na cenę. Zresztą trudniej tu o lepsze gatunki pszenicy, a chociaż gotowe zasoby nasze pomnożyły się dostawami z wewnątrz kraju blisko do 150,000 czetw. miękkiej a 9000 czetw. twardej pszenicy, to jednak mało jej jest suchej i do transportu morskiego przydatnej, dlatego też pszenica taka dość dobrze popłaca.

Stan zasiewów w guberniach sąsiednich ma być nie najlepszy, a niektórzy utrzymują nawet, iż tegoroczny zbiór pszenicy nie pokryje tam nawet własnej potrzeby. Zdaje się wszelako, iż w tej mierze sądzą jeszcze zawczasie, chociaż długa posucha wyrzuci mogła wpływ szkodliwy. Dzisiejsze ceny są następujące: polska pszenica czeina 21 do 22, mniej piękna 18 do 20¹/₂, pośledniejsza sandomirka 19¹/₂ do 21, pośledniejsza twarda 17¹/₂ do 20 rubli; żyto 9 do 10; jęczmień 9 do 10; owsa 7 do 8¹/₂; kukurudza 13 do 13¹/₂ rubli. Zapasów z pierwszej ręki znajduje się: 12,000 czetw. żyta, 4000 czetw. jęczmienia, 15,000 czetw. owsa, 500 czetw. kukurudzy.

(P. H. Z.)

Dzienniki francuskie a mianowicie „L'illustration universelle“ z 1. czerwca r. b. zapowiedziały nowe ozdobne wyciny wydanie polskie z francuskim obok tłumaczeniem znanego nam poematu: Konrad Wallenrod i Grazyna, — dzieł sławy europejskiej, a ducha i serca tej ziemi, której pamięcią żyjemy a uczuciem technicy. Mało kto by je nieznał, nikt kto by nie uwielbiał wieszczki, i nie cenił w nim słodyczy języka, szlachetności pomysłów i potęgi myśli unoszącej duszę w świetniejszą nad rzeczywistość sferę. Pamiętna też niezatarte zostaje w duszy istota utworu komu szczęściem było wysłuchać cudownego śpiewu poety, ale i cudowną pamięcią szczyścić się może ten kto był w stanie spiąć wszystkie lotne obrazy, wszystkie litewskiej modły marzemne twory w jedną stałą i widomą, że tak rzekę pamięć. Radząc więc ołomności naszej, i ażeby powskrzesić znikome cienie w poezji, Wydawca obecny przypożyczył Wieszczeni Muzy sąsiedniej, przeobraził w postaci żywołne pędzlem lotne wdzięki, domyslnie świteznie i duchy poety, sprosił je z podniebia w gościnę ziemską z ich wdziękiem i powabami przed zmysł i oko nasze, stawiając obrazem widomym to co potąd dusza tylko w domysłach widziała.

Wdzięczni za przysługę z prawdziwą otuchą wyglądamy ozdobę jakiej wieszczowi przypożyczył talent znakomitego i dwakroć w świecie kunsztu uwiecznionego pędzla p. Tysiewicza. Spowinowacony z wieszczem, duchem i sercem dwakroć sprowadził świętość

Kurs lwowski.

Dnia 3. lipca.

W monecie konwencyjnej.

	gotówka		lowarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	37	5	40
Dukat cesarski	5	39	5	42
Półimperyal zł. rosyjski	9	39	9	42
Rubel zł. rosyjski	1	52	1	53
Talar pruski	1	41	1	42
Polski karant i pięciozłotówk.	1	23	1	24
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr.	99	7	99	27
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	1	99	20	100

(Kurs wekslowy wiedeński z 28. czerwca.)

Amsterdam 165 l. 2. m. Augsburg 119⁵/₈ p. uso. Frankfurt 119¹/₈ l. 2. m. Genua 139 p. 2. m. Hamburg 175³/₄ p. 2. m. Liworno 118¹/₈ p. 2. m. Londyn 11.58 p. 3. m. Medyolan 107¹/₄ p. 2. m. Paryż 140³/₈ l. 2. m. Agio dukat ces. 25⁷/₈. Napoleondor. 9.39. Szufryn. 16.46. Agio srebra 18³/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 2. lipca. Książęta Lubomirscy Jerzy i Henryk, z Bilki. — Hrabia Gołuchowski Stanisław, z Skolego. — Hrabina Komorowska Franciszka, z Sambora. — PP. Strzelecki Krzysztof, z Pluchowa. — Spital Stanisław, z Bystrzycy. — Stanek Józef, z Wiszarki. — Maniowski Stanisław, z Przemyśla. — Kunaszewski Władysław, z Paweleza.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 2. lipca. Hr. Stadnicki Jan, do Przemyśla. — Hr. Stadnicki Leon, do Nadyb. — Hr. Starzyński Józef, do Brzeżan. — Hr. Dzieduszycki Juliusz, do Stanimirza. — PP. Błażowski Krzysztof, do Zaleszczyk. — Jakubowicz Józef, do Lubienia. — Jaruntowski Jan, do Twierdzy. — Strzelecki Eugeniusz, do Wyrowa. — Bochdan Stanisław, do Zadwurga. — Wistocki Jan, do Złoczowa. — Sadowski Hieronim, do Złoczowa. — Rożniatowski Ignacy, do Gologór. — Ochocki Kalikst, do Zaleszczyk.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 2. lipca:

Pora	Barometr w mierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan tem- peratury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 1 6	+10°	+19°	połudn.-zach.	pogoda ☉
2 god. zr.	28 0 11	+18°	+6,5°	połudn.	" "
10 g. w.	28 0 10	+12°		połudn.-zach.	pochm. "

T E A T R.

Dziś: na dochód JP. Rudkiewicza, komedye polskie: „Radca i jego córki,” i „Pulkownik za króla Sasa.”

Jutro: opera niem. „Montecchi und Capuletti.”

Na e. k. loteryi we Lwowie wyciągnięto dnia 3. lipca 1850 roku następujące pięć numerów:

68. 78. 42. 21. 41.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 13. i 24. lipca 1850.

wiary i nieba przed oko ludzkie: skrucę Magdaleny świętej, znanej nam w odwzorze, i świętego Piotra na wystawie sztuk pięknych w Paryżu roku zeszłego, iż go rząd francuzki godnym uznał przechować w publicznej u siebie pamięci, i nabył dla siebie. „P. Jan Tysiewicz, mówi „L'Ordre“ wystawił na widok Ś. Piotra, którego postać uderza wielkością charakteru na pierwszy rzut oka, wzrok jego przepowiada pogodę duszy i to przekonanie wiary jakim techną musiało serce wodza apostołów, głowy kościoła poważnej a wspaniałej.” „Szczęśliwy pomysł, dodaje „Le Temps“ i szczęśliwy wytwór tej głowy świętej, pełnej charakteru bożego, w odstani od białego nieba, a ręką artysty światłego.”

Wszelka nam przeto pewność zaszczytne wydania, kiedy rytec tak znakomitego artysty przypożyczy obrazom poety ducha swego, i ucieleśni powiotne cienie wieszczki. Mamy w prospekcie kilka tu wzorów, których też publiczności w sposobną porę z wezwaniem do przedpłaty załączyć chcemy; uprzedzając ją na teraz, że dzieło wyjdzie z końcem roku bieżącego w Paryżu w drukarni pana Lacrampe Fils et Comp., ozdobione w sto drzeworytów, utworu p. Tysiewicza, a z których dwadzieścia w wielkim formacie dwubarwnym czyli we dwa tony mówiąc technicznie uzupełni piękność wydania.

Przedpłatę zlr. 10 m. k. przyjmuje Biblioteka Im. Ossolińskich.